

Paviljon za nakladne panje

Vojko Veber

vebervojkoz@gmail.com

Moje čebelarjenje se je začelo leta 1983. Takrat sem kupil prve nove 10satne AŽ-panje. Kmalu sem naselil s čebelami sedem panjev. Hkrati sem zgradil manjši čebelnjak, tako da sem imel panje, kot je pri nas običajno, v čebelnjaku. Kasneje sem začel čebelariti tudi v LR nakladnih panjih. Delo z njimi je preprosto in poteka hitro, zato z njimi čebelarim še danes.

Nato sem spoznal, da mi najbolj ustreza 2/3 LR-panj z Manleyjevim satnikom. Pri tem satniku žičenje ni potrebno, ker sta spodaj dve letvici, ki držita satnico. Zgoraj satnico pritrdimo z nekaj kapljicami tekočega voska. 2/3-naklada je primerna tudi za pridobivanje sortnega medu in tudi delo ni naporno zaradi teže naklad kot pri standardnih LR-panjih. Nezaleženo satje, napolnjeno z medom, lahko, ker ni žice, uporabimo tudi, če pridelujemo med v satju.

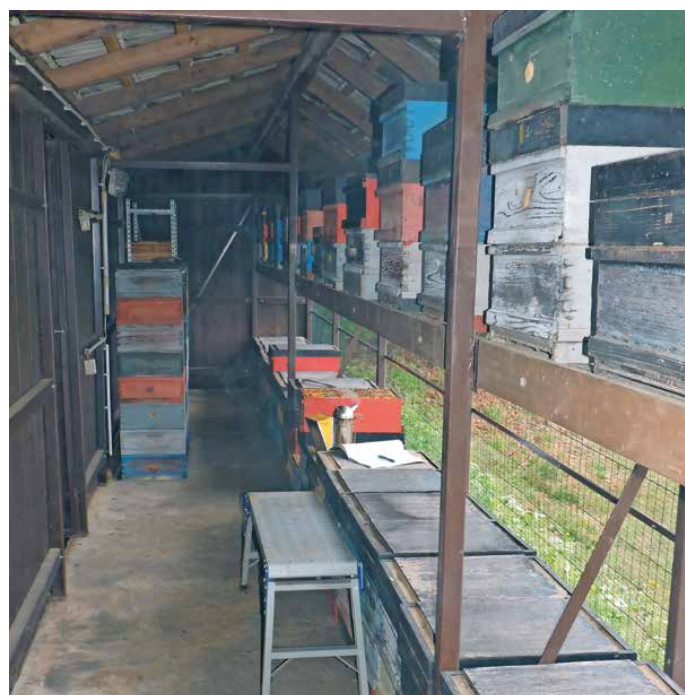
LR-panje sem najprej postavil, kot je običajno, na podstavke, kjer je bil primeren prostor v naravi. Sčasoma sem začel opažati, da so se panji kljub zaščiti z barvami začeli kvariti. Na Gorenjskem, kjer tudi čebelarim, je veliko padavin in vlaga škoduje lesenim

Paviljon v Slovenskih goricah

Notranjost paviljona v Slovenskih goricah

Notranjost paviljona v Škofjeloškem hribovju

panjem. Pogosto slabo vreme tudi onemogoča delo s čebelami. Ob premlevanju teh opažanj sem našel pravo rešitev, kaj storiti. V *Slovenskem čebelarju* sem zasledil članek, kako so češki čebelarji postavili paviljon za čebele v nakladnih panjih. Kmalu sem se odločil in tudi sam naredil podoben paviljon za svoje čebele.

Leta 1989 sem vse panje preselil pod paviljon v Polhograjskem hribovju, blizu doma. Kmalu sem ugotovil, da sem se dobro odločil. Panji so na suhem in ne propadajo. Od tedaj že 30 let uporabljam iste panje. Prej sem za postavitev panjev potreboval veliko prostora, sedaj imam vse pod eno streho. V paviljonu ni prepaha,

Z Manleyjevim satnikom žičenje ni potrebno, kar omogoča pridelavo medu v satju.

ker je zaprt s treh strani. Objekt ščiti čebele tudi pred poletno vročino, ker so popoldan panji v senci. Panje sem v vrsto zložil na tla. Med panji je 1,5 cm prostora, da je možno delo s čebelami pri menjavi naklad. Nad spodnjo vrsto panjev imam zgoraj podobno nameščeno še eno vrsto panjev, v katerih imam rezervne in gospodarske družine. Med vrstami panjev zgoraj in spodaj je dovolj prostora za odpiranje panjev ter dodajanje naklad. Kadar pregledujem čebele v zgornji vrsti panjev, uporabljam ustrezen podest, da sem na pravi višini za delo.

V paviljonu pozimi skladiščim rezervno satje do uporabe spomladi. Dovolj je tudi prostora za opremo in orodje, ki ga potrebujem za delo s čebelami. Zaradi širitve čebelarstva sem izdelal še dva paviljona in sedaj stacionarno čebelarim tudi v Škofjeloškem hribovju in Slovenskih goricah. ◆

Senčna ponjava za čebele

Franjo Matjašič

franjo.matjasic@gmail.com

Čebelarim na Vidmu, v Dobropoljski dolini, in sicer četrto leto kot mladi čebelar in mladi upokojenec.

Trenutno čebelarim z desetimi

DB-panji. Kapaciteta mojega stojišča, na dveh jeklenih konstrukcijah, ki stoji na južni strani domače hiše, je 14 panjev.

Kot čebelar začetnik sem imel in še vedno imam več vprašanj kot odgovorov, ki jih iščem pri svojem mentorju g. Borštniku, v strokovni literaturi ali pri drugih čebelarjih našega ČD Dobropolje. Pred dvema letoma me je bilo precej strah, ko so ob zunanji temperaturi 35 °C in več čebele visele v grozdih z brad panjev, pa tudi po prednjih delih panjev jih je bilo veliko. Po poizvedovanju in dobljenem odgovoru, da je s čebelami vse v redu, le hladijo se, sem se odločil, da jim bom pomagal.

Iz jeklenih kvadratnih cevi velikosti 20 × 40 mm sem naredil okvir na štirih nogah in ga privijačil na jekleno stojalo, na katerem imam postavljene panje. Okvir je visok toliko, da omogoča postavitev DB-plodišča (na visoko podnico), dve mediščni nakladi, pitalnik in pokrov. Okvir je na stojišče pritrjen le s štirimi vijaki in se z lahkoto sname. Demontaža oz. montaža okvirja ne moti čebel (vse se lahko naredi s hrbtne strani stojišča). Čez okvir sem napel najcenejše platno, kar sem ga lahko kupil. Tudi ob straneh sva z ženo prišla kose platna, tako da sta krajna panja z leve in desne strani tudi

bočno zaščitena pred jutranjo in večerno pripeko. Taka platnena ponjava je spredaj za 20 cm, zadaj pa za 10 cm širša od panjev, ki jih prekriva, pa tudi nagnjena je malo naprej. Pri dežju prepušča majhne kapljice vode, tako da pod panji trava nemoteno raste. Pri toči varuje panje pred poškodbami.

Nekaj časa sem opazoval, kako ponjava vpliva na čebele. Čebele so se še vedno ob vročih dnevih (predvsem večerih) hladile pred vhodom v panje, vendar ne tako pogosto kot prej.

Platnena ponjava se mi je zdela koristna in lepa, tako sva lani z ženo naredila ponjavo tudi za drugi del stojišča. Problem je bil le v tem, da nisva mogla kupiti enakega blaga, zato je stojišče nekoliko bolj pisano.

Pozimi platni odstranim z okvirjev in ju spravim na suho, okvirja pa pustim privijačena na jeklenih konstrukcijah. Strošek izdelave okvirjev za platni in nakup platna je bil dokaj sprejemljiv, še zlasti ker svojim čebelam želim nuditi le najboljše, kar pričakujem tudi jaz od njih. ◆